

Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Agustin Migeltorena Larraburu

*Pasaia,
Gipuzkoa
(1958)*

Aurkibidea

Biografia

Donostian jaioa, 12 urtetatik Antxon bizi izan da. Gurasoak nafarrak zituen, euskaldunak; beste asko bezala, aita Luzuriaga lantegira lanera joandakoa. Don Bosco ikastetxean ibili zen umetan. Irakasle Ikasketak egin zituen gero. Argi zeukan euskaraz irakatsi nahi zuela. Andoiango ikastolan egin zuen urtebete, eta 1980an Pasaia-Lezo lizeoan hasi zen lanean; bertako zuzendari ere izan zen aldi batez. Ikastolei buruzko elkarrizketa egin genion, Emi Mujika irakaslearekin batera.

Zintak

PAS-072

- **Proiektua:** Badiako ikastola txikiak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Etxeberria, Idoia
- **Data:** 2025-04-23
- **Iraupena:** 37 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Sapsootham, Itziar

Pasarteak

1. Nafarroatik Pasai Antxora bizitzera

- **Erref:** PAS-072/002
- **Iraupena:** 0:00:57. **Hasi:** 00:00:46. **Bukatu:** 00:01:43
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Don Boscon ikasi zuen eta gero majisteritza Donostian. Gurasoak, Baztan ingurutik joan ziren Pasaiara bizitzera. Aitak, Luzuriaga lantegian lan egin zuen.

2. Pasai Antxon ez zen euskararik entzuten

- **Erref:** PAS-072/004
- **Iraupena:** 0:01:34. **Hasi:** 00:01:56. **Bukatu:** 00:03:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:

1970ean iritsi zen Agustin Pasai Antxora eta ez zuen euskararik entzuten kalean. Gurasoak nahiz eta euskaldunak izan eta nahiz etxean euskaraz hitz egin, kalean eta eskolan ez zuen euskaldunik ezagutzen. Antxon, lanera kanpotik etorritako jende asko zegoen eta Lezo edo Donibanerekin alderatuz, ezberdintasun handiak zeuden hizkuntzan, janzkeran...

3. Euskaldun izatearen kontzientzia

- **Erref:** PAS-072/006
- **Iraupena:** 0:02:50. **Hasi:** 00:03:45. **Bukatu:** 00:06:35
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararekiko sentimendua
- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:

Familia euskalduna zuen baina ez euskaltzalea. Nafarroatik Pasaiara joandako jende asko, geroago euskaltzaletu zen. Gogoan du, 14-15 urterekin, politikan sartuta zegoen anaia nagusiak esan ziola hortik aurrera beti euskaraz hitz egingo zutela. Garai hartan Agustinek gaztelaniaz hitz egiten zuen lagun askorekin, gaur egun euskaraz egiten du.

4. Gau eskolako irakasle hamabost urterekin

- **Erref:** PAS-072/008
- **Iraupena:** 0:01:25. **Hasi:** 00:06:41. **Bukatu:** 00:08:06
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskalduntzea eta alfabetatzea

Laburpena:

Kaputxinoen auzo elkartekoek euskarazko klaseak jaso nahi zituzten baina ez zuten irakaslerik. Agustiningana joan ziren ea berak emango zituzten galdezka. 15-16 urte zituen.

5. Majisteritzan euskaraz alfabetatzen

- **Erref:** PAS-072/009
- **Iraupena:** 0:01:30. **Hasi:** 00:08:06. **Bukatu:** 00:09:36
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskalduntzea eta alfabetatzea
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Goi mailako ikasketak

Laburpena:

Majisteritzako ikasketak hasi zituenean, euskaraz zekiten ikasleen ardura izan zen gainontzekoei erakustea. Horretarako, Koldo Mitxelena "Idazlan autatuak" erabili zuten. Geroago, Bergarako UNED-era joan zen euskarazko titulua ateratzera.

6. Pasai Antxoko euskarazko gau eskolak

- **Erref:** PAS-072/010
- **Iraupena:** 0:01:06. **Hasi:** 00:09:36. **Bukatu:** 00:10:42
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskalduntzea eta alfabetatzea

Laburpena:

Pasai Antxoko gau eskolak, herritarren ekimenen bidez sortu zen. Kexaldi elkarteak ematen zituen eta San Fermin eskolan ere klaseak ematen zituen. Helduentzat eskolak ziren bereziki.

7. Pasaia-Lezo lizeoan lanean

- **Erref:** PAS-072/011
- **Iraupena:** 0:01:44. **Hasi:** 00:10:42. **Bukatu:** 00:12:26
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Maisu-maistrak

Laburpena:

Pasai Antxoko ikastolako Nekane Auzmendiren eszedentzia bat bete behar eta azkenean Andoainen bukatu zuen irakasle bezala. Soldadutzara joan zen gero, eta bukatzean, Pasaia-Lezo lizeoan lanean hasi zen 1980an. Ikastolako beste irakasle batzuei buruz hitz egiten du.

8. Kexaldi elkarte

- **Erref:** PAS-072/013
- **Iraupena:** 0:03:26. **Hasi:** 00:13:50. **Bukatu:** 00:17:16
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Herrigintza eta elkarteak

Laburpena:

Kexaldi elkartearen inguruan sortu ziren gau eskolak, udalekuak, dantzataldea... Udalekuetako begirale moduan ibili zen Agustin.

9. Pasai Antxo, herri erdalduna

- **Erref:** PAS-072/014
- **Iraupena:** 0:01:01. **Hasi:** 00:17:16. **Bukatu:** 00:18:17
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera
- Iritziak » Bizitzarekiko ikuspegia

Laburpena:

Pasai Antxo gaur egun erdalduna da. Euskaldunak alde egiten dutela dio Agustin. Antxo euskalduntzea lortzen duenak, Euskal Herria euskaldunduko du.

10. Irakasgai ezberdinak eman ditu lizeoan

- **Erref:** PAS-072/015
- **Iraupena:** 0:02:42. **Hasi:** 00:18:17. **Bukatu:** 00:20:59
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Maisu-maistrak

Laburpena:

Pasaia-Lezo lizeoan, irakasgai asko eman ditu: euskara, matematika, natur-zientziak, gizarte... Azkenengo urteetan matematika ematen zuen, zuzendaritzako lanak ere aurrera eramateko. Lehen hezkuntzan, irakaskuntza libreagoa zen.

11. Eguraldi ona zegoenean, klasea kanpoan ematen zen

- **Erref:** PAS-072/016
- **Iraupena:** 0:02:03. **Hasi:** 00:20:59. **Bukatu:** 00:23:02
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika

Laburpena:

Lizeoan, naturarekin harreman handia zuten. Eguraldi ona egiten bazuen, mendira edo naturara joaten ziren. Gaur egun formalismo handia dago.

12. Lizeoko lurraren birkalifikazioa

- **Erref:** PAS-072/018
- **Iraupena:** 0:01:01. **Hasi:** 00:23:13. **Bukatu:** 00:24:14
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Udala
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Eraikuntzak eta azpiegiturak

Laburpena:

Lizeoa eraiki behar zenean, udal gobernuak dimititu egin nahi zuen. Dimititu aurretik, lizeoa egingo zen lurra udalbatzan birkalifikatu zuten, hau eraikitzeko aukera izateko.

13. Metodologia berriengan mesfidantza

- **Erref:** PAS-072/022
- **Iraupena:** 0:00:38. **Hasi:** 00:27:09. **Bukatu:** 00:27:47
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika

Laburpena:

Guraso batzuek, ez zituzten ulertzen metodologia molde berriak. Emi Mujikak kontatzen du.

14. Herria lizeoaren alde

- **Erref:** PAS-072/024
- **Iraupena:** 0:00:32. **Hasi:** 00:28:03. **Bukatu:** 00:28:35
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika

Laburpena:

Lizeoa eraikitzeko behar ziren baimenak lortzeko prozesuan, herria proiektuaren alde agertu zela kontatzen du Emi Mujikak.

15. Lizeoaren kokapena, kuartelarentzat aproposa

- **Erref:** PAS-072/026
- **Iraupena:** 0:01:10. **Hasi:** 00:28:42. **Bukatu:** 00:29:52
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika

Laburpena:

Lizeoa eraikitzen ari zeneko anekdota bat kontatzen du Emi Mujikak. Barne ministroa joan zen Pasaia, guardia zibilaren kuartela bisitatzerako. Parean lizeoa eraikitzen zeuden eta ikastetxe bat izango zela esan ziotenean, kuartel batentzat leku egokia zela esan zuen.

16. Publikazio garaian, lizeoko gerente

- **Erref:** PAS-072/028
- **Iraupena:** 0:00:56. **Hasi:** 00:29:55. **Bukatu:** 00:30:51
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika

Laburpena:

Agustin eta Emi, Pasaia-Lezo lizeoko zuzendariak izan ziren. Ikastolen publikazioaren garaian, Emi gerente bezala izendatu zuten.

17. Gurasoen eskutik sortu ziren ikastolak

- **Erref:** PAS-072/029
- **Iraupena:** 0:02:20. **Hasi:** 00:30:51. **Bukatu:** 00:33:11
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika
- Aisia » Kultura » Herrigintza eta elkarteak

Laburpena:

Gurasoek ikastolan izan zuten inplikaziorik gabe, ez litzateke lizeoa existituko. Gurasoek ausardia asko izan zuten haien seme-alabak ikastolara eramaten. Lizeoko ikasleak lehenengo aldiz selektibitatea egitera joan zirenean, denak oso urduri zeudela kontatzen du Emi Mujikak.

18. Ikastolan erlijioa bai edo ez?

- **Erref:** PAS-072/030
- **Iraupena:** 0:02:15. **Hasi:** 00:33:11. **Bukatu:** 00:35:26
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa

Laburpena:

Ikastolaren metodologiaren barruan, erlijioa irakasgai bezala eman edo ez erabakitzeke eztabaida handiak egon zirela kontatzen du Emi Mujikak.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.
2026-04-27

CC-by-sa | Ahotsak.eus
Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com